

Ngày về Thất Vô Sự

ISSN: 2734-9195 16:56 19/12/2025

Và chính trong sự im lặng dịu dàng ấy, con đã hiểu rằng: phụng sự không chỉ là hoàn thành một công việc, mà là tiếp nối hơi thở của Thầy, của Tăng đoàn, của các bậc tiên tổ qua các thời đại đã hoằng truyền giáo pháp.

Cơn mưa những ngày đầu mùa đông đã nhẹ nhàng hôn lên từng phiến lá của cội Thị già trồng gần bên Thất Vô Sự. Tại pháp đường Chính Niệm, những ngọn nến thơm được thắp lên đều đặn, chung trà hoa cúc Ban chăm sóc khóa tu cũng vừa pha còn nóng hổi. Không gian vừa ấm áp vừa dịu nhẹ, mang sắc hương mới mẻ mà cũng thật quen thuộc, như một buổi họp mặt gia đình đông đầy đạo vị.

Đêm hôm đó là lần đầu tiên con được trở về bên Thầy trong buổi thiền trà của khóa tu **Sống Tỉnh Thức** lần thứ 65 qua lời mời của Tuệ Bảo hồi cùng khóa Trung cấp Phật học. Mới mẻ vì đó là khoảnh khắc đầu tiên con được ngồi cùng tăng thân Khánh An và vài chục hành giả, lắng nghe những cung bậc cảm xúc từ sự chia sẻ của mọi lứa tuổi tham dự.

Quen thuộc, vì vẫn là gương mặt điềm tĩnh ấy, giọng nói trầm ấm đầy nội lực, dáng người vững chãi ấy mà hai mươi năm trước con chỉ được thấy qua màn hình trong bài giảng “Bến Yêu Thương”. Bài pháp ấy đã ghi dấu một thời rực rỡ, khi con còn là một cậu thiếu niên chưa từng có duyên đến chùa.

Hôm đó, những hạt mưa râm ran kéo dài bên hiên, tiếng mấy chú dế ngoài đồng kêu không dứt. Câu chuyện “Hòa Thượng Cua” từng khiến lòng người thôi thúc đi tìm một chân trời tự do siêu thế và một hoài bão thanh cao nào đó. Hay câu chuyện về chú tiểu tinh nghịch ban ngày treo võng ngủ trên mái “chùa Khánh An” nhưng đêm đến lại mang nỗi nhớ mẹ da diết với cuộc điện thoại không có hồi âm đã từng làm rung động hàng triệu trái tim người trẻ thời ấy.

Đêm đông ở Khánh An, trời lại mưa nhẹ, những ngọn nến thơm lấp lánh. Được ngồi cùng Thầy và đại chúng, “Bến Yêu Thương” vẫn còn văng vẳng đâu đây làm sao mà không thấy quen cho được. Tuy không có duyên trực tiếp thọ học xuất gia, nhưng con đã được đơm nhuần ơn tế độ từ thuở ấu.



Sau buổi thiền tập và công phu sáng, Thất Vô Sự đã sáng đèn. Thành thời bước lên thất, thấy Thầy đang ngồi cùng vài huynh đệ, con kính xá rồi ngồi một bên cạnh mấy Sư chú.

- Thầy cười bảo: Chào anh áo vàng, làm miếng trà sen. Thầy đưa tay hướng chung trà về phía con.

- Dạ, kính ơn Thầy!

- Trà sen thơm quá, bạch Thầy.

- Còn phải nói. Thầy cười, mấy anh em cũng bật cười theo.

Thầy Tuệ Khai thừa chương trình tu học một ngày cho đại chúng; vài huynh đệ cũng lần lượt chia sẻ và được Thầy hướng dẫn các công việc thường nhật của Tu viện. Xong việc, Thầy quay sang nhìn con:

- Khánh An có khóa tu hàng tháng, thầy về tu chung cho vui.

- Dạ Thầy, mỗi khóa con sẽ sắp xếp về ạ!

Từ hôm ấy, mỗi lần trở về **Khánh An**, con đều cảm nhận như được làm mới, làm mới cả thân lẫn tâm. Bởi ngoài những buổi pháp thoại trước đại chúng, bài pháp sống động nhất chính là thân giáo. Ai từng diện kiến Thầy ắt cũng nghe được bài pháp vô ngôn đó.

Mỗi khóa tu êm đềm tiếp đón chư hành giả, có lần lên đến hơn nghìn người, ngồi kín cả hai giảng đường. Đa số là bạn trẻ, sinh viên và cô chú trung niên có tinh thần tu học nghiêm túc. Môi trường thuần túy thực tập, vắng sắc màu tinsel

ngưỡng lễ nghi, nên khiến giới trẻ và giới trí thức dễ dàng tiếp nhận giáo pháp đặc biệt là thực tập Tứ Niệm Xứ bốn lĩnh vực quán niệm. Thầy từng kể: khóa Sống Tỉnh Thức đầu tiên dự định mở cho người lớn tuổi, nhưng rồi các bạn trẻ đến đông hơn, cho thấy thức ăn tinh thần ấy thật sự cần thiết, nên tổ chức cho mọi người tu chung.

Tuệ Tâm nay cũng trưởng thành rồi có thể đảm nhiệm các sự kiện ở Tu viện như thầy Tuệ Khai lúc trước, huynh đệ ở Khánh An thật sự ai cũng vất vả: ngoài việc chấp tác theo sự phân công của thầy quảng chúng để phụng sự khóa tu, còn phải giữ thời khóa. Điều đó khiến con cùng quý thầy cô về tu tập càng thêm ngưỡng mộ và thương mến.

Có một lần nhớ mãi, mùa an cư năm 2023 kết hạ tại Vĩnh Long, nghe thông báo khóa tu, con xin phép Ban chức sự hạ trường để đón xe về tham dự. Vì kẹt đường nên buổi pháp đàm tối thứ bảy con đến trễ. Rón rén ngồi phía sau cạnh mấy sư chú, theo dõi hơi thở và nghe Thầy Nhật Tạng chia sẻ. Sau phần chia sẻ, thầy MC Tuệ Khai quay sang, nhìn con mỉm cười:

- Cảm ơn Thầy Nhật Tạng. Tiếp theo xin mời Minh Phong chia sẻ về mùa an cư đến với đại chúng.

Tự nhiên chuông trống trong lòng vang lên rần rần! Đi trễ, lén vào, mà còn bị phát hiện và mời phát biểu nữa chứ. Thế là con cũng huyên thuyên vài suy nghĩ để “chữa cháy”, rồi chợt giật mình:

- Chết! Hình như mình đi hơi xa...

- Cái này của Thầy Viện chủ mà?

Nào là định nghĩa an cư, nào là an là thế này, cư là thế kia...

Xong pháp đàm, Thầy Viện chủ không nói gì. Đại chúng hồi hướng rồi ai về liêu thất nấy chỉ tịnh.

Sáng hôm sau, thấy Thầy đang ngồi dưới bộ ghế đá trước Thất Vô Sự, con chấp tay thưa:

- Bạch Thầy, cho con xin sám hối ạ.

- Việc gì hen?

- Dạ, tối qua con phát biểu... lẽ ra nội dung quan trọng để Thầy dạy chúng ạ.

Thầy nhìn rồi mỉm cười:

- “Pháp là tự nhiên bên trong mỗi người mà lưu xuất. Hãy để pháp tự nhiên, đừng gượng ép hay sắp đặt. Cái gì tự nhiên thì đó chính là pháp. Là thầy tu, mình học gì, tu gì thì nói cái đó. Nếu không có chất liệu trong nội niệm thì không thể nói như pháp. Chỉ khi nói những điều ngoài sự học tu, đó mới là điều không hợp lẽ đạo”.



Đón nhận đạo tình ấy, con lên pháp đường ôn tụng năm giới cùng đại chúng. Các thời khóa vẫn tiếp diễn như thường lệ. Giai thoại hôm ấy làm con nhớ đến pháp ngữ trong **Kinh Hoa Nghiêm**:

“Vong thất Bồ đề tâm, tu chư thiện pháp thị danh ma nghiệp”.

Nếu đánh mất tâm Bồ-đề, thì dù tu tập hay làm một thiện pháp nào cũng như ma nghiệp. Vì sao? Ai đến với đạo cũng từ Sơ tâm trong sáng và chân thật, hướng đến phương trời tự do thanh cao, bên cạnh đó còn có chí nguyện phụng sự đạo pháp, giúp đời hoặc hoằng pháp. Nhưng nếu làm những việc ấy mà không có chất liệu của Bồ đề, không dựa trên Bồ đề tâm thì cũng sẽ thất bại, như vậy có khác nào nghiệp ma. Nên Thầy dạy: “Là thầy tu, mình học gì, tu gì thì nói cái đó. Nếu không có chất liệu trong nội niệm thì không thể nói như pháp. Chỉ khi nói những điều ngoài sự học tu, đó mới là điều không hợp lẽ đạo.”

Năm 2024, Thầy mở khoá đào tạo “Người dẫn chương trình Phật giáo” do Ban Văn hóa Tp.HCM tổ chức tại Tu viện. Thầy là Trưởng Ban, khóa MC đầu tiên được mở con tham dự cùng hơn một trăm năm mươi thầy cô và cư sĩ học. Được lắng nghe các bậc tôn túc và cô chú ở đài truyền hình qua dạy.

Có hôm xem nhầm thời khóa biểu, sáng sớm đã lên xe từ Quận 6 chạy qua lớp học vừa kẹt xe vừa chờ đèn đỏ mà còn sợ trễ giờ, lúc đến Tu viện nhìn xung quanh mà sao hông thấy ai. Có hỏi Tuệ Đạt:

- Quý thầy cô mình đâu hết rồi sư em?

- Tuệ Đạt cười nói: Hôm nay có học đâu sư anh. Ngày mai mới có buổi của Sư phụ đứng lớp.

- Vậy cà! sao quên kỳ vậy hen, anh nhớ là hôm nay.

- Sư anh xem nhầm lịch của sư phụ đúng không?

- Vừa buồn cười mà thiệt quê, chắc vậy đó sư em.

- Thầy mà biết chắc Thầy rầy quá, do thất niệm.

- Sư phụ đang ở ngoài vườn Phật, Tuệ Phát và mấy sư chú đang làm lồng đèn trang trí chuẩn bị sự kiện của Ban Hoàng Pháp Trung ương, sư anh ra chào sư phụ đi.

- Sư anh cảm ơn.

Lúc ra vườn Phật chú Tuệ Phát đang khéo léo làm mấy chiếc lồng đèn bằng gỗ treo hai bên hàng cây xanh, Thầy đang đội chiếc nón tai bèo cùng bộ đồ nâu bạc màu ngồi trên ghế tre nhỏ, kế bên có bình trà cùng vài cái bánh. Từ xa Thầy đã thấy:

- Ơi, anh áo vàng đi đâu đấy?

- Dạ bạch Thầy hôm nay con xem nhầm lịch học.

- Y như rằng!

- Thầy nói: Đó, thất niệm, thất niệm.

- Cũng cười cho đỡ quê. Dạ Thầy !

- Thôi, ngồi xuống uống miếng trà.

Nhìn mấy Sư chú làm, Thầy nói: Quý thầy ở trú xứ nên thường đọc **kinh tạng Nikaya** cho kỹ, đọc kỹ chúng ta mới thấy: “Pháp do Thế Tôn khéo thuyết, thiết thực hiện tại, có hiệu quả tức thời, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu”. Khánh An cũng lấy Tứ Niệm Xứ làm tông chỉ để thực tập và hoàng pháp chỉ nhiều đó.

Hôm sau, Thầy chia sẻ trên lớp MC: “Người dẫn chương trình Phật giáo phải xác định được vai trò của mình và phải thực hiện cho viên mãn vai trò của một người dẫn chương trình. Muốn như vậy, chúng ta phải có đủ 3 lực:

- Thứ nhất Năng lực: là một khả năng thực hiện một điều gì đó.
- Thứ hai Nội lực: là sức mạnh của một quá trình rèn luyện.
- Cuối cùng Đạo lực: là sức mạnh của công phu tu tập ở nơi mỗi chúng ta. Ba lực này chúng ta phải cần nắm bắt để hoàn thành sứ mạng của người dẫn chương trình Phật giáo.”

Sau khóa học, con cũng đi phụng sự dẫn chương trình đây đó cho Giáo hội cùng các Tự viện. Gần đây nhất, vào tháng Năm năm 2025, một sự kiện trọng đại đã diễn ra: Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc do Trung ương Giáo hội đăng cai lần thứ tư tại Việt Nam, và cũng là lần đầu tiên tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh. Đại lễ diễn ra trong bối cảnh cả nước kỷ niệm 50 năm thống nhất và hướng về 80 năm Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam một dấu ấn lịch sử quan trọng.



Thầy đã giao cho con sứ mệnh làm người MC dẫn lễ hoa đăng cầu nguyện Thế giới hòa bình tại Núi Bà Đen Tây Ninh với sự hiện diện hơn một nghìn đại biểu đến từ 85 quốc gia và vùng lãnh thổ. Đó là một trách nhiệm mà con chưa từng dám mơ tới. Là một học tăng trẻ, con luôn tự biết mình còn thiếu kinh nghiệm khả năng và nội lực, thiếu cả cơ hội để đứng trước một hội trường trang nghiêm và đặc biệt đến thế. Nhưng rồi điều không ngờ ấy đã đến, nhẹ nhàng như một cánh cửa duyên lành được mở ra.

Khi nghe tin có đề án Vesak tại Núi Bà Đen với ba sự kiện chính: cung rước **Xá Lợi Đức Phật**, trồng cây Bồ đề lưu niệm, và lễ thắp nến cầu nguyện, Thầy liền mời đại chúng về họp, triển khai và phân nhiệm từng phần. Trở về Khánh An, Thầy dặn con liên hệ với Thầy Mãn Pháp để cùng chuẩn bị cho chương trình. Thầy nói đây là một sự kiện quan trọng, những người làm cần phải hiệp lực và nâng đỡ nhau cho thật chu đáo. Huynh đệ cùng phụng sự với con cũng có Thầy Đồng Tâm đảm trách phần MC tiếng Anh, ai cũng trọn vẹn trong phận việc của mình.

Cuối cùng, đêm hoa đăng đã diễn ra viên mãn. Huynh đệ chúng con nương nhau để phụng sự, và trên tất cả là sự hướng dẫn trực tiếp, ân cần mà kiên định từ Thầy. Trong suốt những ngày Vesak, dường như công việc của Thầy không phút nào ngơi nghỉ. Mắt Thầy hiện những nét quầng thâm mệt nhọc, nhưng bước chân Thầy vẫn thanh thoi, giọng nói Thầy vẫn trầm tĩnh từ tốn.

Vào khoảnh khắc hoa đăng được thắp sáng, Thầy ngồi đó, lặng lẽ và bình yên. Thầy quan sát chúng con hành lễ bằng một niềm tin trọn vẹn, như người cha nhìn con mình đang trưởng thành. Và chính trong sự im lặng dịu dàng ấy, con đã hiểu rằng: phụng sự không chỉ là hoàn thành một công việc, mà là tiếp nối hơi thở của Thầy, của Tăng đoàn, của các bậc tiền tổ qua các thời đại đã hoằng truyền giáo pháp.

Dấu ấn khóa tu lần thứ 100 cũng trùng hợp với 120 năm Khánh An được thành lập như một cột mốc thiêng liêng nhắc nhở chúng con dừng lại để nhìn sâu vào dòng chảy của sự thăng trầm. Hơn một thế kỷ, mảnh đất này đã chứng kiến bao đổi thay của xã hội và Phật giáo. Những biến động gần đây cũng không ít phen làm niềm tin của nhiều người chao đảo. Có những tâm hồn gần như suy sụp trước sóng gió thời cuộc. Nhưng cũng có những trái tim, nhờ sự thực tập bền bỉ, đã trở nên trung kiên với đạo. Đối với họ Khánh An không những là nơi trung tâm tu học tỉnh thức mà còn là ngôi nhà để trở về khi cảm thấy bất an khổ đau.

Thất Vô Sự vẫn ở đó, vẫn đón nhận và ngắm nhìn từng cơn gió rì rào đến đi, “vô sự” trước “trăm sự” nhiều nhường, Thời gian có thể đo bằng những năm tháng trôi qua, nhưng hành trình tu học của chúng con thì không có giới hạn. Đối với người đã “phát túc siêu phương”, việc học, tu và phụng sự không còn là bốn phận mà trở thành mắt sáng, hơi thở, nguồn thực phẩm tinh thần nuôi dưỡng từng ngày. Nghĩ về Thầy, về Tăng thân Khánh An, con hiểu rằng mọi lời tri ân chắc chắn vẫn còn chưa đủ. Bởi tri ân không nằm trong lời nói, mà trong mỗi chúng con phải có chất liệu của giáo pháp, sự chuyển hóa thật sự, chỉ khi chúng con sống trọn vẹn với giáo pháp, chỉ khi ánh sáng tu học được giữ gìn như ngọn nến giữa đêm hoa đăng, thì đó mới là cách đền đáp đúng nhất đối với

Thầy, với các bậc Tổ tiên, với biết bao tín thí đã đặt trọn niềm tin nơi Tam Bảo.

Tác giả: **Giác Minh Phong**

(Bài viết trong Kỷ yếu Kỷ niệm 120 năm thành lập tu viện Khánh An)

Nguồn: <https://www.facebook.com/share/p/1EmBzD2jZs/?mibextid=wwXIfr>